EEN PRAKTIJK-VERBETEREND PROJECT ROND OPTIMALISATIE VAN BAARMOEDERHALSKANKERSCREENING IN EEN MULTICULTURELE PATI??NTENPOPULATIE IN BORGERHOUT

Haio: VAN DER LINDEN Laura , U.A.
Promotor: Verhoeven Veronique , U.A.
Praktijkopleider: FRIJNS Kristien

Context: Baarmoederhalskanker is een belangrijk gezondheidsprobleem, dat in 80% van de gevallen voorkomen kan worden door screening middels afname van uitstrijkjes. De huidige screeningsgraad in Vlaanderen is, met zo'n 60%, echter ondermaats en ligt nog lager dan gemiddeld in sterk geürbaniseerde gebieden met een grote culturele diversiteit, waar de opleidingspraktijk is gelegen. Er moet aldus getracht worden om de screeningsgraad te verhogen. Eerder werd beschreven dat er sprake is van overdracht van screeningsgedrag tussen moeders en dochters door middel van downward en upward communicatie. In dit opzicht werd in deze studie nagegaan of dit in de studiepopulatie ook zo is en of dit gegeven gebruikt kan worden om de screeningsgraad te doen verhogen bij de vrouwen in de studiepopulatie en hun moeders.

Onderzoeksvraag: Dit project behelst twee delen. In het praktijk-verbeterende luik werd ingegaan op de vraag middels welke interventies de screeningsgraad naar baarmoederhalskanker in een multiculturele praktijkpopulatie kan worden verhoogd. In een tweede luik werd er nagegaan of er sprake is van overdracht van screeningsgedrag tussen jonge vrouwen en hun moeders in de studiepopulatie en of dit de screeningsgraad positief kan beïnvloeden.

Methode: Naast het uitvoeren van een literatuurstudie, werden verschillende interventies (poster in de wachtzaal, informatiebrief met daarin de aansporing om baarmoederhalskankerscreening met hun moeder te bespreken en een herinneringsuitnodiging) toegepast met als doel de screeningsgraad bij vrouwen van 25-34 jaar in de studiepopulatie en hun moeders te verhogen. Daarnaast werd er een vragenlijst afgenomen, waarin onder andere werd gepeild naar de beweegreden van de deelneemsters om deel te nemen aan baarmoederhalskankerscreening.

Resultaten: De screeningsgraad in de studiepopulatie (n=85) voorafgaand aan de interventies bedroeg 45,9%, waarbij driekwart van de deelneemsters het uitstrijkje liet afnemen bij de gynaecoloog. De interventies konden de screeningsgraad doen toenemen tot 61,7%. Wat betreft de moeder-dochterrelatie en de invloed op het screeningsgedrag, blijkt een groot deel van de vrouwen (41,3%) niet te weten of haar moeder uitstrijkjes laat afnemen. Als beweegreden voor deelname aan screening, geeft 71,6% van de deelneemsters aan niet beïnvloed te worden in haar beslissing door het screeningsgedrag van haar moeder. Door de interventies kon de screeningsgraad bij de moeders van de deelneemsters (n=22) verhoogd worden van 36,4% tot 68,2%.

Conclusie: Hoewel uit de literatuurstudie blijkt dat het screeningsgedrag van jonge vrouwen in belangrijke mate beïnvloed zou worden door het screeningsgedrag van hun moeder, kon dat in de huidige studie minder sterk worden aangetoond. Mogelijk is dit te wijten aan het feit dat er binnen de moeder-dochterrelatie bij vrouwen in de studiepopulatie weinig gecommuniceerd wordt over baarmoederhalskankerscreening. Anderzijds, blijkt upward communicatie bij uitstek een geschikte uitnodigingsstrategie om een populatie oudere vrouwen te bereiken die eerder vatbaar zijn om aan screening te ontglippen. Toekomstige onderzoeken zouden dan ook meer de focus kunnen leggen op dit gegeven om de screeningsgraad naar de aanbevolen screeningsgraad van 80% op te

trekken.